

Tantárgy neve: Vizes élőhelyek kezelése és hasznosítása	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása : kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 30/70 (kredit%)	
A tanóra típusa és óraszám a: 14 óra előadás és 28 óra gyakorlat az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők : tanulmányút	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok : hallgató esettanulmány feldolgozás	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2	
Előtanulmányi feltételek: -	
Tantárgy-leírás : az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban az előadások	
A tantárgy oktatásának általános célja a mezőgazdasági vízgazdálkodási gyakorlat által közvetlenül, vagy közvetve érintett vizes élőhelyek természetvédelmi, konzervációbiológiai szemléletű kezeléséhez szükséges alapismeretek átadása, amely segíti természetvédelmi hatósági előírásokkal és a konzervációbiológiai elvekkel összhangban álló mezőgazdasági vízgazdálkodási mérnöki munkavégzést. 1. A konzervációbiológia alapjai. 2. Természetvédelmi értékelés, kezelés. 3. Vizes élőhelyek hazai és nemzetközi helyzete. 4. Vizes élőhelyek védelmének hazai és nemzetközi jogi háttere. 5. Élőhelykezelések elvi alapjai, jogi, gazdasági háttere. 6. A folyószabályozások típusai, története, a beavatkozások következményei. 7. Áramló vizek reavitalizációja. 8. Állóvizek típusai, védelmük, kezelésük. 9. Források, lápok, mocsarak, kavicsbánya tavak, kisvizek védelme és kezelése. 10. Nádasok védelme, kezelése, nádgazdálkodás. 11. Természetesvízi és halastavi halgazdálkodás konzervációs vonatkozásai. Komplex ártéri gazdálkodás. 12. Szikes tavak helyzete, védelme, kezelése. 13. Vadászat, rekreáció vizes élőhelyeken. 14. Hazai és nemzetközi vizes élőhelykezelési projektek és vizes élőhelyekhez kötődő életű fajok fajvédelmi tervei.	
Tantárgy-leírás : az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása 3-4 mondatban, valamint 14 (végzős MSc esetén 9) hetes bontásban a gyakorlatok	
A gyakorlat általános célja tanulmányút keretében vizes élőhely-rekonstrukciós projektek és kezelési, hasznosítási gyakorlatuk megismerése, valamint önálló esettanulmány feldolgozással és prezentációval vizes élőhely kezelési és hasznosítási gyakorlati példák megismerése. 1. Tanulmányút. 2. Tanulmányút. 3. Tanulmányút. 4. Tanulmányút. 5. Tanulmányút. 6. Tanulmányút. 7. Tanulmányút. 8. Tanulmányút.	

9. Tanulmányút. 10. Tanulmányút. 11. Hallgatói esettanulmány prezentáció. 12. Hallgatói esettanulmány prezentáció. 13. Hallgatói esettanulmány prezentáció. 14. Hallgatói esettanulmány prezentáció.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
1. Kozák L. (szerk.) (2012): Természetvédelmi élőhelykezelés. Mezőgazda Kiadó, Budapest. ISBN 978-963-286-653-6E. 2. Boros, Z. Ecsedi and J. Oláh (2013): Ecology and management of soda pans in the Carpathian Basin. Kiadó HTE, Balmazújváros. ISBN 978-963-08-9471-5 3. Ángyán, J., Tardy, J. és Vajnáné Madarassy, A. (szerk.) (2003): Védett és érzékeny természeti területek mezőgazdálkodásának alapjai. Mezőgazda Kiadó, Budapest. ISBN 963-286-015-2 4. www.iucn.org/publications: selected papers 5. Standovár Tibor – Richard B. Primack (2001): A természetvédelmi biológia alapjai. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
a) tudás: - Ismeri a vizes élőhelyek konzervációjának hidrológiai és biológiai alapjait. - Részletesen ismeri az élőhelyek kezelésének és hasznosításának természetvédelmi vonatkozásait, sajátosságait és a lejátszódó folyamatokat, ismeri és felismeri a köztük és a gazdálkodási gyakorlat között meglévő kapcsolatokat. b) képesség: - Képes a legújabb mezőgazdasági az ökológiai szemléletű élőhely kezelési és hasznosítási technológiák és eljárások alkalmazására és továbbfejlesztésére. - Képes a szakmai tevékenységével kapcsolatos jogszabályok önálló értelmezésére és alkalmazására. c) attitűd: - Elkötelezett a környezet- és természetvédelem és a fenntartható természeti erőforrás hasznosítás iránt. - Felismeri a szakmai értékeket, fogékony a hatékony megoldást jelentő módszerek és eszközök alkalmazására. - Nyitott és fogékony a korszerű és innovatív eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására. d) autonómia és felelősség: - Egyenrangú partner a szakmai és szakterületek közötti kooperációban. - Képviseli, betartja és betartatja a szakterületének mérnöki és környezet etikai szabályait.
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Kozák Lajos, egyetemi adjunktus, PhD
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): -
Évközi ellenőrzés módja:
-
Számonkérés módszereinek részletei:
Félév végén az elméleti anyagból megírt, legalább elégséges szintű zárthelyi dolgozat jegyének és a benyújtott és előadott hallgatói esettanulmány érdemjegyének az átlaga adja a félév végi gyakorlati

jegyet.

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félév végi zárthelyi dolgozat elégséges szintű teljesítése. A tanulmányúton történő részvétel, esettanulmány bemutatása.

Vizsgakérdések, tételsor:

1. Ismertesse a konzervációbiológia fogalmát, alapelveit!
2. Ismertesse a természetvédelmi értékelés szempontjait, folyamatát!
3. Ismertesse a természetvédelmi kezelések típusait!
4. Ismertesse a vizes élőhelyek hazai és nemzetközi helyzetét!
5. Ismertesse a vizes élőhelyek védelmének és hasznosításának jogi hátterét, a Ramsari Egyezményt!
6. Ismertesse az élőhelykezelések elvi alapjait és annak gazdasági hátterét!.
7. Ismertesse az áramló vizek főbb típusait, élettájjait, jellemzze élővilágát!
8. Ismertesse a folyószabályozások típusait, azok következményeit!
9. Ismertesse az áramló vizek reavitalizációjának lehetőségeit!
10. Ismertesse az állóvizek főbb típusait, élettájjait, jellemezze élővilágát!.
11. Ismertesse a források védelmének, kezelésének, hasznosításának lehetőségeit!
12. Ismertesse a lápok védelmének, kezelésének, hasznosításának lehetőségeit!
13. Ismertesse a mocsarak védelmének, kezelésének, hasznosításának lehetőségeit!
14. Ismertesse a kavicsbánya tavak védelmének, kezelésének, hasznosításának lehetőségeit!
15. Ismertesse a kisvizek védelmének, kezelésének, hasznosításának lehetőségeit!
16. Ismertesse a nádasok védelmének, kezelésének, hasznosításának lehetőségeit!
17. Ismertesse a természetesvízi és halastavi halgazdálkodás konzervációs vonatkozásait!
18. Ismertesse a komplex ártéri gazdálkodás elemeit, lehetőségeit, múltját és jelenét!
19. Ismertesse a szikes tavak helyzetét, védelmének, kezelésének, hasznosításának lehetőségeit!
20. Ismertesse, hogy hogyan és milyen módon, mértékben lehetséges vizes élőhelyek vadászati és egyéb rekreációs célú hasznosítása!